

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти

Кафедра бухгалтерського обліку і аудиту

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Основи бухгалтерського обліку»

на 2025-2026 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	1 курс, 1 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Облік і аудит»
Спеціальність	D1 Облік і оподаткування
Галузь знань	D Бізнес, адміністрування та право
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Плаксієнко Валерій Якович
д.е.н., професор
професор бухгалтерського обліку і аудиту

Контактний телефон	+38-067-560-84-16
Електронна адреса	plaksienkovalerii2022@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна: http://www.buhoblic.puet.edu.ua/forstd.php он-лайн: субота, https://webinar.puet.edu.ua/d227989811e418f339e7f439166144b3
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Набуття теоретичних знань, практичних вмінь і навичок щодо організації та ведення бухгалтерського обліку на підприємстві; збору, інтерпретації, обробки і використання облікової інформації.
Тривалість	8 кредитів ЄКТС/240 годин (лекції 36 год., семінарські заняття 60 год., самостійна робота 144 год.).
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії та виїзні з використанням методів мозкового штурму, методу кейсів, методики SMART, методу «Чотири кути», самостійна робота поза розкладом з використанням пояснювально-ілюстративних та дослідницьких методів.
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; тестування; поточна модульна робота. Підсумковий контроль: екзамен.
Базові знання	Наявність широких знань з економічної теорії, мікроекономіки, підприємництва.
Мова викладання	Українська.

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем. ПР03. Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності. ПР04. Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень. ПР05. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств. ПР06. Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу,	ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК03. Здатність працювати в команді. ЗК04. Здатність працювати автономно. ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК09. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. СК03. Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання

контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності. ПРО7. Знати механізми функціонування бюджетної і податкової систем України та враховувати їх особливості з метою організації обліку, вибору системи оподаткування та формування звітності на підприємствах. ПРО8. Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням обліково-аналітичної інформації. ПРО16. Володіти та застосовувати знання державної та іноземної мови для формування ділових паперів і спілкування у професійній діяльності. ПРО17. Вміти працювати як самостійно, так і в команді, проявляти лідерські якості та відповідальність у роботі, дотримуватися етичних принципів, поважати індивідуальне та культурне різноманіття. ПРО23. Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.	в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення. СК04. Застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання.
---	---

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Теорія бухгалтерського обліку		
Тема 1. Бухгалтерський облік, його суть і значення.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; виконання завдань для самостійної роботи; тестування.	Підготувати реферат на тему «Історія розвитку бухгалтерського обліку».
Тема 2. Предмет і метод бухгалтерського обліку.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; виконання завдань для самостійної роботи; тестування.	Скласти досье підприємства.
Тема 3. Бухгалтерський баланс.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; виконання завдань для самостійної роботи; тестування.	На підставі оборотної відомості скласти баланс підприємства, дати його критичну оцінку.
Тема 4. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; виконання завдань для самостійної роботи; тестування.	Розкрити зміст запропонованої кореспонденції рахунків.
Тема 5. Документація та інвентаризація.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; виконання завдань для самостійної роботи; тестування.	Розробити навчальну бухгалтерію з первинних документів підприємства, зробити їх бухгалтерську обробку.
Тема 6. Оцінка і калькулювання в бухгалтерському обліку.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; виконання завдань для самостійної роботи; тестування.	На підставі даних головної книги по рахунку 23 «Виробництво» скласти калькуляцію готової продукції.
Тема 7. Облікові реєстри, техніка, форми та організація обліку на підприємстві.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; виконання завдань для самостійної роботи; тестування, поточна модульна робота.	Підготувати реферат на тему «Спеціалізовані бухгалтерські комп'ютерні програми».
Модуль 2. Облік господарських процесів		

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Тема 8. Облік процесу постачання.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; виконання завдань для самостійної роботи; тестування.	Розкрити зміст запропонованої кореспонденції рахунків з обліку процесу постачання.
Тема 9. Облік процесу виробництва.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; виконання завдань для самостійної роботи; тестування.	Розкрити зміст запропонованої кореспонденції рахунків з обліку процесу виробництва.
Тема 10. Облік процесу реалізації.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; виконання завдань для самостійної роботи; тестування, поточна модульна робота .	Розкрити зміст запропонованої кореспонденції рахунків з обліку процесу реалізації.

Інформаційні джерела

1. Бухгалтерський облік: навчальний посібник / А. П. Косяк, А. В. Зубенко; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О.М. Бекетова. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2020. 26 с.
2. Бухгалтерський облік: навчальний посібник / В. М. Краєвський, О. П. Колісник, Н. В. Гуріна та ін. Ірпінь: Університет ДФС України, 2021. 388 с.
3. Бухгалтерський облік як наука: від основ до наукової картини світу. «Ядро» та змінні у визначенні, предметі та методи бухгалтерського обліку [колективна монографія] / За заг. ред.. В.Я. Плаксієнка. Київ: «Центр учбової літератури», 2021. С. 19-37.
4. Голуб Н. О., Кучеркова С. О. Бухгалтерський облік: курс лекцій. Запоріжжя: ТДАТУ, 2024. 208 с.
5. Іщенко Я.П., Подолянчук О.А., Коваль Н.І. Фінансовий облік 1: підручник / Я.П. Іщенко, О.А. Подолянчук, Н.І. Коваль. Вінниця: Видавництво ФОП Кушнір Ю. В., 2020. 496 с.
6. Кулинич М. Б. Бухгалтерський облік. Загальна теорія: конспект лекцій. Луцьк : Волинський національний університет імені Лесі Українки», 2024. 94 с.
7. Любимов М.О., Мілька А.І. Напрями розвитку організації бухгалтерського обліку в Україні в сучасних умовах. *Сучасні напрями розвитку економіки, підприємництва, технологій та їх правового забезпечення*: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції / [відповід. за вип. : проф. Семак Б. Б.]. - Львів : вид-во Львівського торговельно-економічного університету, 2022. 528 с. С. 138-139.
8. Матюха Д. А., Шишкіна М. А., Артюх-Пасюта О. В.. Облік фінансових інвестицій: проблеми та напрями удосконалення. *Актуальні питання розвитку науки та забезпечення якості освіти у XXI столітті* : тези доповідей XLVIII Міжнародної наукової студентської конференції за підсумками науково-дослідних робіт студентів за 2024 рік (м. Полтава, 10 квітня 2025 р.). Полтава : ПУЕТ. С. 579-582.
9. Мілька А.І., Шульга Н. О., Сисосєва Ю. В., ОБЛІКОВА ІНФОРМАЦІЯ: НЕОБХІДНА ІНФОРМАЦІЙНА СКЛАДОВА СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ. *Стратегічні пріоритети розвитку бухгалтерського обліку, аудиту та оподаткування в умовах глобалізації*: збірник II Міжнародної науково-практичної конференції (16 листопада 2023 р., СНАУ). Суми, 2023. С. 388-390.
10. Мілька А.І., Лісняк А.Д. ЕВОЛЮЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ: ВІД ІСТОРИЧНИХ ЗАСАД ДО НАУКОВИХ ЗВЕРШЕНЬ. *Наука і молодь у XXI столітті* : збірник матеріалів IX Міжнародної молодіжної науково-практичної інтернет-конференції (м. Полтава, 30 листопада 2023 року). Полтава : ПУЕТ, 2023. С. 580-582.
11. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій та Інструкція про його застосування: наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/>.
12. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/>.
13. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р., № 996-XIV. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/>.
14. Прохар Н.В. Особливості обчислення середньої заробітної плати працівників в умовах чинного законодавства України. *Перспективи розвитку бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту в умовах інноваційних інформаційних технологій: монографія* / Є. А. Карпенко, О. В. Карпенко, А. І. Мілька [та ін.]. Полтава: ПУЕТ, 2021. С. 103-109.
15. Рязанова Н. О. Бухгалтерський облік: навчально-методичний посібник. Старобільськ: ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2022. 287 с. Університет ДФС України, 2020. 417 с. С. 90-92.
16. Фоміна, О. В., С. Я. Король, & Шаповалова, А. П. та ін. (2024). Бухгалтерський облік, підручник; за заг. ред. О. В. Фоміної. Київ. Державний торговельно-економічний університет. URL: <https://www.doi.org/10.31617/p.knute.2024-60>

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

1. Пакет програмних продуктів Microsoft Office.
2. Дистанційний курс з навчальної дисципліни «Основи бухгалтерського обліку» розміщено у програмній оболонці Moodle на платформі Головного Центру дистанційного навчання ПУЕТ (<https://el.puet.edu.ua/>).

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Положення про організацію освітнього процесу: <http://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennya-proorganizacziyu-osvithogo-proczesu-1.pdf>

Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти: http://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf

Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості: <http://puet.edu.ua/wpcontent/uploads/2023/07/por-likvid-akad-zaborgovanosti.pdf>

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в режимі он-лайн.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувач повинен дотримуватися принципів академічної доброчесності, зокрема недопущення академічного плагиату, фальсифікації, фабрикації, списування під час поточного, рубіжного та підсумкового контролю. Списування під час контрольних робіт та поточних тестів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань під час проведення заняття.

Кодекс честі студента: http://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf

Положення про академічну доброчесність: http://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrochesnist.pdf

Положення про запобігання випадкам академічного плагиату: <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-zapobigannyavypadkam-akademichnogo-plagiatu.pdf>

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах вищої освіти: https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf

Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти: https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozha_pro_akademichnu_mobilnist.pdf

Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти: <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultativ-navchannya-zdobutyhshlyahom-neformalnovi-ta-abo-informalnovi-osvity.pdf>

Політика вирішення конфліктних ситуацій:

Положення про Правила вирішення конфліктних ситуацій у Полтавському університеті економіки і торгівлі: <http://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravyla-vyrishennya-konfliktnyh-sytuaczij-u-puet.pdf>

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену: https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_pro-apel_pidscontr.pdf

Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції: <http://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>

Політика підтримки учасників освітнього процесу. З метою покращення психологічної підтримки учасників освітнього процесу функціонує:

Положення про студентського омбудсмена: http://puet.edu.ua/wpcontent/uploads/2023/07/polozh_pro_studentskogo_ombudsmena.pdf

Положення про психологічну службу Полтавського університету економіки і торгівлі: <http://puet.edu.ua/wpcontent/uploads/2023/07/polozhennya-pro-psyhologichnu-sluzhbu-puet.pdf>

Безпека освітнього середовища: Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyediyalnosti/>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Форма навчальної роботи	Вид навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Змістовий модуль 1. Теорія бухгалтерського обліку		
1. Лекційні заняття	Відвідування лекційних занять	3
2. Практичні заняття	Обговорення матеріалу занять	3
	Виконання завдань для практичних занять	3
	Захист домашнього завдання	3
3. Самостійна робота	Вирішення завдань для самостійної роботи та їх захист	8
4. Модульна контрольна робота		10
Усього за модулем I		30

Форма навчальної роботи	Вид навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Змістовий модуль 2. Облік господарських процесів		
1. Лекційні заняття	Відвідування лекційних занять	3
2. Практичні заняття	Обговорення матеріалу занять	3
	Виконання завдань для практичних занять	3
	Захист домашнього завдання	3
3. Самостійна робота	Вирішення завдань для самостійної роботи та їх захист	8
4. Модульна контрольна робота		10
Усього за модулем II		30
Поточне оцінювання		60
Екзамен		40
Разом		100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни